Painos 8090

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISNAISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 23 TIISTAINA, KESÄK. 10 P.—TUESDAY, JUNE 10th. 1919—Yhdeksäs vuosikerta.

Kate Richards O'Hare'n kirje vankilasta miehelleen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 10, 1919, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

"Vankila kurjistaa ja merkitsee ihmisuhrinsa", sanoo Kate.

"Sen kostojärjestelmä kiroaa jokaisen elämän, joka joutuu sen kanssa kosketukseen."

Toveritar O'Haren kirje miehelleen uhkuu sitä ihmeteltävää lujamielisyyttä, jolla Kate on ottanut vastaan jo toista kuukautta kestäneen vankilassa olonsa. Hän ei ole ottanut oloaan siellä yksinomaan siltä kannalta, että hän suorittaisi rangaistustansa, vaan hän on nyt tilaisuudessa tekemään vankilaoloista tutkimuksia, joita hän on ennen halunnut tutkia, mutta ei ole saanut siihen tilaisuutta.

"Minä voin erittäin hyvin ja tulen toimeen niin hyvin kuin mahdollista ja tahdon, että kaikki minun rakkaimpani ajattelevat, että ei ole mitään huolehdittavaa. Olen saanut kaikki suloiset kirjeet kotoa ja paljon lisää tovereilta kaikkialta. Toivoisin saavani vastata ne kaikki, mutta he kyllä ymmärtävät, että minä saan kirjottaa ainoastaan tämän yhden kirjeen viikossa. Olen saanut kaikki sinun lähetyksesi ja kaikki sinun valintasi olivat hyviä. Ne hyllyt olivat erittäin sievät. Ne täyttävät minulla kirjaston, ruokakaapin ja keittiön tehtävää. Pidän kaiken ruokani siinä rottien suureksi mieliharmiksi, jotka tulevat ja istuvat öisin vuoteellani ja syyttävät minua kitsaudesta."

Sitten hän luettelee eri lähetyksiä, joita toverit ovat hänelle lähettäneet ja kiittelee heitä niistä.

"Olen erittäin kiitollinen ja iloinen kaikista niistä lahjoista joita olen saanut, sillä täällä on monta surullista sydäntä ja sairasta sielua, joiden kanssa minä mielelläni ja'an ne lahjat, joita toverit minulle lähettävät. Ihmispoloset! Tarvitaan niin vähän saadakseen ilon ja kiitollisuuden loisteen heidän väsyneisiin, surullisiin silmiinsä. Tuskinpa lienee mitään paikkaa mailmassa, jossa muutama ystävällinen sana, leppeä hymy ja laatikko makeisia tuottaisi niin paljon iloa kuin täällä.

"Minä olen tullut siihen kokemukseen täällä, että yhdessä hymyssä on enemmän uskontoa kuin yhdessä saarnassa ja yhdessä peppermint makeisessa enemmän pelastavaa armoa kuin rukouksessa. Sano G. sisaruksille, että he auttoivat minua tekemään tämän havaintoni. Minä täytin taskuni peppermint makeisilla, joita he lähettivät ja menin ulos korkean aidan ympäröimään pihaamme, jossa me käymme kävelemässä. Eräs italialainen vaimoparka, joka osaa ainoastaan muutaman sanan englanninkieltä, oli saanut huonoja uutisia ja itki katkerasti. Minä en voinut häntä lohduttaa, mutta minä taputin häntä olalle ja syötin hänelle makeisia ja katsos kirkas hymy puhkesi esiin kyynelten seasta. Yksi musta tyttö ei ollut saanut kirjettä ja hän oli surullinen ja eräs toinen tyttö oli saanut kirjeen ja hän oli vieläkin surullisempi. Minä annoin heille makeisia ja lohdutin heitä ja he tyyntyivät. Minä kuletan makeisia verstaaseen ja kun työnjohtajani on äreä tai kun väsymys tekee iltapäivän pitkäksi, minä kuletan makeisia pitkin linjaa ja elämä tulee taasen siedettäväksi."

Sitten hän luettelee joukon urheilu- ja huvitteluvälineitä, joita hän toivoo toverien hänelle lähettävän.

"Tänään on juuri kuukausi siitä kun antauduin viranomaisten käsiin Fargossa ja jokainen päivä on ollut niin täynnä mielenkiintoa ja työtä, että aika on luistanut nopeasti . Ei tunnu oikein mahdolliselta, että kokonainen kuukausi olisi jo kulunut. Tietysti minä kaipaan rakastettujani ja ero lapsistani on vaikea, mutta kaikki ihmisedistys on täydytty maksaa yksilöiden sydäntuskilla ja kärsimyksillä ja me voisimme, jos tahtoisimme, pelkuruudella pelastua näistä kärsimyksistä, jotka ovat langenneet meidän osallemme.

"Olen saanut Scott Nearingin kirjottaman ihmeellisen lentolehtisen 'Violence of Solivarity.' Tilaa se itsellesi. Minä toivoisin, että jokainen toveri lukisi sen. Minä pelkään, että väkivallan raivo voisi vaikuttaa työväenliikkeeseen ja se olisi todellakin murhenäytelmä. Koko maailma on niin vihalla ja kostolla myrkytetty, että meidän ennen kaikkea tulee säilyttää ryhtimme ja tasapainomme, ettemme tulisi pyyhkäistyä vihan ja väkivallan huutavaan hulluuteen. Minä elän keskellä suurinta typeryyttä, minkä hulluus voi koskaan luoda. Tämä on yhteiskunnallinen kostolaitos ja se kiroaa jokaisen elämän joka sen läheisyyteen joutuu; se ei kohota eikä paranna.

"Täällä on vain kaksi todellista rikollista ja he ovat vankilakostojärjestelmän tyypillisiä tuotteita. Yhteiskunnan typerä kosto on heidät niin kurjistanut, merkinnyt ja kovettanut, että he ovat lakanneet olemasta ihmisiä ja heistä on tullut viekkaita petolintuja. Ja miksi? Me olemme yhdeksän tuntia päivässä koneita, joita ajetaan äärimäisyyteen asti tuottamaan rikkauksia, josta järjestynyt yhteiskunta ryöstää meiltä jokaisen sentin. Tavallisten palkkojen mukaan jokainen nainen ansaitsee tehtaassa $12.00—$20.00 viikossa. Kaksi tuntia päivässä meitä kohdellaan kuten heikkomielisiä, kulettavat kuin koneita, joilla ehdottomasti ei ole mitään omaatahtoa, toivoa tai ääntä. Yhden tunnin päivästä me olemme puoli-ihmisiä, mutta valvonnan alaisena ja lopun päivästä me olemme häkkeihin sulettuja villejä eläimiä, aivan kuten omituiset eläimet eläintarhassa. Tämä on sitä kostoa, jolla järjestynyt yhteiskunta kostaa uhreilleen ja niille, jotka uskaltavat omata erilaisia taloudellisia ja poliittisia mielipiteitä kuin vallassaoleva luokka. Kukaan vankilan asukas ei tule takasin yhteiskunnalle yhtään parempana, puhtaampana, tai kykenevämpänä ratkaisemaan elämän kysymyksiä.

"Yhteiskunta on vuosituhannen ajan perustanut uskonsa kostoon. Maailma on täynnä vankiloita, sitä rasitetaan tuomioistuimilla, se on laillisten menettelytapojen sokean kirouksen hämmentämä ja kiroama, tuomareiden omavaltaisuuden ja typeryyden ja pahansuopaisuuden vaivaama ja inhottavan loiseläjäjoukon — lakimiesten — härnäämä. Kaikki vankilat ovat täynnä ja jokainen tuomari jauhaa ahkerasti yhteiskunnan kostoa ja kuitenkin rikollisuus on lisääntymässä. On rikos omata jokin mielipide Yhdysvalloissa ja tuomarit tekevät ylityötä lähettäissään meitä vankiloihin siksi, että me omaamme aatteita ja ihanteita, mutta vankilat ovat yhtä tehottomia murtamaan ihanteita kuin parantamaan rikoksiakin. Minä tiedän sen. Minä olen syönyt vankilan leipää, nukkunut vankikopissa, raatanut vankilan ompelukoneen ääressä ja minun ajatukseni ovat selvemmät ja varmemmat kuin vankilan lietsoma ihanteitteni liekki palaa kirkkaudella, tunkee läpi kiviseinien, kiitää yli maan ja meren ja sytyttää yhteiskunnan uudelleen synnyttämisen liekin miesten ja naisten sydämissä, joita en ole koskaan nähnyt.

"Huomautan tässä, että sinun neuvosi: välttää liiallista työskentelyä, mutta kuten moni muukin neuvo, se ei käy laatuun. Se täytyy muistaa, että minä olen lakannut olemasta yksilö, että minulla ei ole mitään määräämisvaltaa sen työmäärän suhteen, jonka minun täytyy koneen ääressä suorittaa. 20 vuotiaalla lukutaidottomalla pojalla on ehdoton valta minun elämäni ja kuolemani yli.

"Onneksi minä olen voimakas ja terve, olen hyvin ravittu, nukun hyvin. Minä olen nopea ja taitava työläinen, eikä pojalla näytä olevan mitään ennakkoluuloa minua vastaan, joten minä tulen toimeen todellakin vallan hyvin; mutta työpajan laki on ihmis-sietämyksen ehdoton raja ja sen lain edessä minun täytyy kumartua. Vielä kerran vakuutan, että se ei ole raakuuden, vaan typeryyden laki. Kenelläkään verstaan työnjohdossa olevalla henkilöllä ei ole pienintäkään ajatusta teollisuuden tehokkuudesta. Kukaan ei ymmärrä työn järjestämisestä mitään, kukaan ei opeta tytöille työtä, kukaan ei huolehdi, että koneet puhdistettaisiin, työnjohtaja on ylityön rasittama samoin kuin tytötkin ja me voimme kuvitella minkä vaikutuksen se tekee hänen mielentilaansa. Mutta kaikesta tästä huolimatta, hän ei ole paha ollenkaan ja useampien tutkimusmatkojeni aikana tutkijana teollisuuslaitoksissa minä olen työskennellyt paljon pahempien työnjohtajien johdolla.

Mutta kylliksi vankilaelämän tragediasta. Me puhumme nyt vähän sen auringonpaisteesta ja huvinäytelmistä. Yksi hämmästyttävin asia on huonetoverusten yleinen ystävällisyys toinen toisilleen. Minä olen kuullut paljon vähemmän "kissamaisuutta" kuukauden ajalla täällä, kuin West End Clubin yhdessä kokouksessa. Kun minä vertailen näiden naisten rehellisyyttä, siveellisyyttä ja vilpittömyyttä, sanokaamme vaikkapa St. Louisin naisten neuvostoon, niin nämä tuomitut naiset kohoavat paljon korkeammalle. Kun minä vertaan heidän uskollisuuttaan ja kohteliasta huomaavaisuuttaan siveysopilliseen seuraan, näyttää tuo suuresti kunnioitettu yhdistys hyvin pöyhkeilevältä. Nyt minä ymmärrän miksi Jeesus osotti niin hyvää harkintakykyä valitessaan seuralaisensa.

Täällä tapahtuu useita huvihuvinäytelmiä, mutta suurin on vallassaolijain aasimainen typeryys, se, että lähettävät harjaantuneen tutkijan, kuten minut, tänne, jossa on niin paljon tutkittavaa. Olen vuosia koettanut saa-

Ota, orja, Ota!

Korj. Helmi M—n.

Orjan jalka astu
ei luonnon kukkatarhaan,
komeroissa kolkoissa hän
viettää ajan parhaan.
Liplata ei linnut,
leyhy lehvät puiden,
korviin kuulu ääni
ei metsän sulosuiden —
tehtaan torven tyly
vihellys vain.

Ällös tyydy orja,
noin ilotonna raada,
katso sä aurinkoa
ja viheriää maata;
katso sä kukkasia
lintuin laulu kuule.
Tuo ei mua varten,
ällös niin luule.
Suo varten kaikki —
käy nauttimaan!

Ei kapinoidessa sua
huokaus, heikkous auta.
Orja näytä tarmos,
tao kuumaksi rauta!
Taistelulla voitat sä
vapauden varmaan;
komerosi jätät sen
valottoman ja harmaan —
astut ihmisenä
luonnon temppeliin.

Lounto tarjoo kaiken,
ota, orja, ota!
Älä valittele ja
kiroile kohtalota. ..
On voima, valta
sulla ihmisenä olla,
näät mahtisi kaikkialta —
sun kättesi komennolla
eteenpäin rientää
tää elämä!

Älä allapäin astu
murhehymy poskin,
tarmokkaana taistele vain
uljain, ylpein otsin;
tuntien kuin oisit
jo valtias, herra
Taistelusi varmasti
voittava olet kerran
jos ihmisyytes' tunnet,
et orjaks' jää!